

[Chr. Rasmussen.]

nu, og som skal beskæftiges ved landbrug, vil ikke være mere bundet end andre, men da dyr nu engang skal passes hver dag, kræves der så store enheder, at folkeholdet er stort nok til afløsning på fridage, i sygdomstilfælde o. lign., og i så fald vil de konservatives 100 ha blive et indeklemmt husmandsbrug. Men jeg tilføjer endnu en gang: man bør fare med lempe af hensyn til de menneskelige problemer.

Jeg skal med disse ganske få bemærkninger på mit partis vegne anbefale de af ministeren stillede ændringsforslag til alle 5 lovforslag og lovforslagene til endelig vedtagelse her i tinget.

Peter Larsen: Jeg skal tillade mig på venstres vegne at fremsætte nogle bemærkninger til de to første af de 5 lovforslag, der her er til behandling samlet.

Jeg vil gerne indlede med at udtrykke venstres tilfredshed med, at der nu er udsigt til, at disse lovforslag kan blive gjort færdig. Jeg tror, der er mange både inden for landbruget, men også i andre befolkningskredse, der med stor forventning har set hen til, at man nu kunne nå frem til en klaring af disse meget vigtige erhvervsbetonede og økonomiske spørgsmål.

Man kan jo sige, når der har været arbejdet i flere år i en kommission, at der for os at se er gået for lang tid, inden vi nærmede os det tidspunkt, hvor afslutningen er nær. Men jeg vil også gerne udtrykke vor tilfredshed med væsentlige af de hovedlinjer, der ligger i den nye landbrugslov; det er principper, som vi fra venstres side gerne vil fremhæve ud fra den betragtning, at den giver væsentlig større muligheder for landbrugserhvervet til selv i højere grad at disponere og tilrettelægge arbejds- og driftsform. Dette anser vi for at være meget værdifuldt.

Men når dette er sagt, vil jeg også gerne nævne det for os beklagelige i, at den politiske situation her i tinget har udviklet sig derhen, at det ikke i første række er en saglig vurdering af problemerne, men mere en politisk løsning, der kommer til at præge i hvert fald et meget væsentligt afsnit af den nye landbrugslov. Jeg tænker her på spørgsmålet om sammenlægningsgrænserne.

Efter at et flertal i landbokommissionen under hensyn til hele udviklingen har ment at måtte fastslå 45 ha som en rimelig grænse, og efter at ministeren nu tre gange her i folketinget har fremsat lovforslag, der stort set eller i næsten et og alt har fulgt flertalsindstillingen fra landbokommissionen, og der formentlig her i folketinget reelt er et meget stort flertal for at følge indstillingen fra landbokommissionen, så befinder vi os nu alligevel i en situation, hvor dette spørgsmål har fået en afgørelse, der mere bærer præg af politisk vurdering end en saglig indstilling. Det vil vi beklage fra venstres side. Vi har i vort arbejde både i landbokommissionen, men også i folketingsudvalget lagt megen vægt på at søge at få et praktisk resultat ud af det på den måde, at det var rummeligt nok til at favne alt det nye, som dansk landbrug står over for.

Men må jeg føje til, at venstre ikke i dette spørgsmål er så dogmatisk; at vi ikke ville erklære os villige til at forhandle. Vi har tilbudt forhandling om dette spørgsmål, som et led i en større sammenhæng, også rækkende ind på de andre områder, som min kollega hr. Niels Eriksen senere vil beskæftige sig med; vi har tilbudt forhandling, men der var desværre ingen mulighed derfor, og det finder vi beklageligt, fordi landbrugsloven jo netop som hovedlov for alle de øvrige områder afstikker retningslinjer og giver regler, fastsætter grænser, der går igen andre steder og derfor får virkninger også andre steder.

Det er for os uforståeligt, at man ikke har villet gå ind på at tilvejebringe et grundlag, der i højere grad er i overensstemmelse med de krav, udviklingen stiller os over for. Jeg tænker her på krav om en mere frisindet lovgivning, en mere rummelig lovgivning, ikke sådan at forstå, at man med en anden sammenlægningsgrænse ville give udtryk for, at den og den brugsstørrelse eller brugsform vil være den mest ideelle; det er der vel ingen der er i stand til med sikkerhed at fastslå. Det, der for os er det væsentlige, er, at man bygger på frivillighedsprincippet, at man bygger en lovgivning op, der står som et tilbud til landbruget og navnlig til de unge om de muligheder, hvorefter de fremover kan